

PROJEKT NR 1. Zwierzęta są **OBOk nas!**

Zadanie 4 - Zakątki PTAKÓW

Lokalizacja:

Edukacyjne Zakątki PTAKÓW w dwóch parkach miejskich w Olsztynie – Parku Centralnym i Parku im. Kusocińskiego. Dokładna lokalizacja i wielkość zakątków zostanie wcześniej uzgodniona i skonsultowana z ZDziT i ogrodnikiem miejskim.

Opis zadania:

Projekt składa się z dwóch zasadniczych elementów:

1. Edukacyjne Zakątki PTAKÓW w dwóch parkach miejskich w Olsztynie – Parku Centralnym i Parku im. Kusocińskiego, których walory edukacyjne wzmocni cykl audycji radiowych pod tym samym tytułem.

W dwóch powyższych parkach zostaną wyznaczone tereny, które zgodnie z przygotowanymi projektami będą obsadzone krzewami i obsiane różnorodną roślinnością stanowiącą naturalną bazę żerowiskową dla ptaków mieszkających w mieście lub przebywających tu w trakcie migracji. Miejsca zagospodarowane będą w postaci niewielkich łąk z mieszkanką traw i ziół, które nie będą koszone, aby zapewnić rozwój nasion stanowiących cenny pokarm jesienią i zimą, oraz krzewy wytwarzające owoce stanowiące ważny składnik diety wielu gatunków bytujących zimą w miastach. Po wykonaniu zasiewów i nasadzeń zakątki nie będą wymagały pielęgnacji, będą stanowiły enklawy dla zwierząt, „nietykane ludzką ręką”. Miejsca nasadzeń, wielkość enklawy oraz dobór roślin zostanie wcześniej uzgodniony z ogrodnikiem miejskim i ZDziT.

Ptasie zakątki będą zaopatrzone w tablice edukacyjne opisujące zasadzone tam lubiane przez ptaki rośliny, tak, żeby każdy wiedział, co posadzić w swoim ogrodzie, aby przyciągnąć skrzydlatych gości. Oprócz tego tablice będą zawierać skrócone informacje o rozróżnianiu piskląt i podlotów i o inicjatywie Ptasich rodzin zastępczych, zawierać najbardziej potrzebne mieszkańcom Olsztyna informacje o zasadach pomocy ptakom w mieście. Znajdzie się tam mini-poradnik, w którym będzie opisane:

- właściwe postępowanie w sytuacji znalezienia ptaka, który wydaje się potrzebować pomocy – szczegółowe instrukcje jak rozpoznać gatunek i stadium rozwoju najczęściej spotykanych ptaków i, co za tym idzie, jak postąpić w każdej hipotetycznej sytuacji, aby nie zaszkodzić (duży nacisk zostanie położony na edukację mającą zapobiegać zabieraniu zdrowych podlotów i służyć rozróżnianiu sytuacji wymagających interwencji i naturalnych zachowań ptasich sąsiadów),
- jakie służby zawiadomić i jakie informacje przygotować, aby interwencja mogła przebiec jak najsprawniej.
- zasady prawidłowego dokarmiania ptaków w mieście, porady jak urządzić ogród przyjazny ptakom i wiele innych ptasich ciekawostek,
- jak zgłosić się do sieci rodzin zastępczych dla piskląt i jakie warunki należy spełnić, żeby móc zostać rodzicem zastępczym piskląt poszczególnych gatunków/grup troficznych (czyli grup podzielonych ze względu na to, czym się żywią) ptaków

Tablice informacyjne wyglądem i estetyką będą zgodne z systemem informacji wizualnej Olsztyna.

Cykl Zakątki PTAKÓW to edukacyjne audycje radiowe, w ramach których mieszkańcy będą mogli zgłębiać tajemnice ptaków Olsztyna.

2. Promocja i rozwój wolontariatu przyrodniczego – utworzenie sieci rodzin zastępczych dla piskląt, które zostały pozbawione opieki naturalnych rodziców.

Ptasie rodziny zastępcze to projekt, który ma na celu utworzenie w Olsztynie sieci wolontariuszy wyposażonych i przeszkolonych do opieki nad pisklętami różnych gatunków ptaków. Osoby, które zgłoszą się do projektu i zostaną zakwalifikowane, przejdą cykl szkoleń, a następnie, po uzyskaniu wymaganych prawem zezwoleń, otrzymają niezbędny sprzęt i pokarm do odchowu ręcznego wybranej grupy troficznej ptaków (koszt szkoleń jest uwzględniony w zadaniu 10. Akcja edukacja i promocja projektu). Warunki przystąpienia do projektu będą szczegółowo opisane w opracowanym na etapie realizacji regulaminie. Regulamin będzie opracowany wspólnie z miejskimi instytucjami, zgodnie z obowiązującymi przepisami RODO oraz pozostałymi obowiązującymi przepisami prawa. Cztery podstawowe grupy ptaków, na temat których odbędą się szkolenia to gołębie, łuszczaki, wszystkożerne i owadożerne, a wśród nich oddzielnie jerzyki, jako gatunek wymagający specjalnego postępowania w trakcie odchowu. Mapa i baza danych kontaktowych wszystkich rodzin zastępczych zostanie udostępniona służbom zajmującym się interwencjami, żeby pisklęta, których nie będzie można zwrócić rodzicom, były bezpośrednio przekazywane do odpowiednio przygotowanych wolontariuszy. Oni będą odchowować je do momentu wypuszczenia na wolność. W okresie lęgowym będą organizowane na terenie miasta dni wypuszczeń, w których będą mogli uczestniczyć mieszkańcy Olsztyna.

Uzasadnienie realizacji zadania:

Ptaki dzięki to zwierzęta bytujące w niemal każdym zakątku miasta. Różnorodność gatunkowa tej grupy zwierząt jest bardzo duża, dużo jest też pułapek, które czyhają na nie w przestrzeni miejskiej. W sytuacjach

kryzysowych mieszkańcy, którzy napotykają ptaka potrzebującego pomocy, w wielu przypadkach nie wiedzą jak postąpić i gdzie zgłosić się po pomoc. Wiele jest też sytuacji, kiedy pomoc, która jest udzielana okazuje się niedźwiedzią przysługą, przez którą dziesiątki podlotów trafiają rocznie do ośrodków rehabilitacji zwierząt zupełnie niepotrzebnie. Zapewnienie im opieki w momencie, kiedy jest już za późno, żeby wrócić do rodziców, to ogromny wysiłek i koszty, których można uniknąć dzięki rzetelnej edukacji. Ponieważ w Polsce ośrodki rehabilitacji zwierząt to placówki nie posiadające systemowego finansowania i często prowadzone przez osoby prywatne w ramach oddolnych inicjatyw, jest szczególnie ważne, aby nie były przeciążane zwierzętami, które powinny pozostać pod opieką ich własnych rodziców. W ośrodkach tych, będących przede wszystkim szpitalami dla zwierząt, przebywa wielu pacjentów cierpiących na różne choroby – w tym bakteryjne czy pasożytnicze – dlatego nie są one odpowiednim miejscem dla zdrowych piskląt, których jedynym problemem jest to, że z różnych względów pozbawione zostały opieki rodziców (osierocone, pozbawione gniazd, takie, które wypadły z gniazda, do którego nie ma dostępu/którego nie da się zlokalizować, itp.). Gdy takie pisklę trafi do szpitala, bardzo prawdopodobne jest, że się czymś zarazi – pisklęta, tak jak dzieci, nie mają jeszcze dobrze rozwiniętej odporności. Stąd pomysł, aby chętne osoby, które dysponują czasem, chęciami i są w stanie zapewnić niezbędne warunki do odchowu takich ptaków, mogły to robić w sposób zorganizowany, zgodny ze sztuką i obowiązującym prawem. Wiele osób wykazujących chęć pomocy ptakom, poznania ich i obserwowania poszukuje informacji na ten temat w sieci, gdzie nagromadzenie niesprawdzonych i nieprofesjonalnych porad prowadzi do błędów, których ofiarami stają się zwierzęta. Upowszechnienie rzetelnej wiedzy i zorganizowanie miejsc, które mogą stanowić inspirację i cel spacerów dla mieszkańców Olsztyna to krok do sprawienia, że Olsztyn stanie się miastem przyjaznym ptakom.

Elementy składowe zadania:

- Opracowanie projektów Zakątków PTAKów
- Wykonanie nasadzeń i zasiewów
- Projekt i wykonanie tablic edukacyjnych
- Wyposażenie rodzin zastępczych w sprzęt i pokarm dla ptaków

Budżet zadania:

1.	Opracowanie projektów Zakątków PTAKów	=	4 000	zł
2.	Wykonanie nasadzeń i zasiewów	=	8 000	zł
3.	Projekt i wykonanie tablic edukacyjnych	=	2 000	zł
4.	Wyposażenie rodzin zastępczych w sprzęt i pokarm dla ptaków	=	5 000	zł
5.	Obsługa administracyjna zadania (przygotowanie i szkolenia rodzin zastępczych, administracja i wsparcie rodzin zastępczych)	=	12 000	zł
		RAZEM	31 000,00	zł

Ptaki w olsztyńskich parkach

Źródło: zdjęcia własne

* Koncepcja projektu powstała we współpracy z organizacjami działającymi na terenie Olsztyna oraz niezrzeszonymi, działającymi społecznie mieszkańcami Olsztyna